

EUROPEES PROJECT BE.SHARE

Officieel lanceringsevenement op 22 april 2026 – Verslag

Op 22 april 2026 gaf Leefmilieu Brussel het officiële startschot voor [Be.SHARE](#), een Europees proefproject voor een koolstofneutraal warmte- en koudenetwerk in de Noordwijk. Be.SHARE is meer dan een technisch project: het is een stedelijk laboratorium voor de transitie, waar overheidspartners, de private sector, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld elkaar ontmoeten. Toeval of niet, 22 april was ook de *Internationale Dag van de Aarde*.

HET PROJECT IN HET KORT

Budget	6,25 M€ - waarvan 5 miljoen euro wordt gefinancierd door de Europese Unie (European Urban Initiative , 3 ^e oproep) en de resterende 20% door elke partner wordt bijgedragen
Duur	Oktober 2024 → Maart 2029
Gebied	Noordwijk, Brussel
Bestuur	Quadruple helix: publieke sector, private sector, academische wereld, maatschappelijk middenveld
Partners	Leefmilieu Brussel, Sibelga, KARNO, VIVAQUA, vzw Convivence-Samenleven en VUB
Replicatie	Manresa (ES) - Leeuwarden (NL) - Jablonec nad Nisou (CZ)
Belanghebbenden	Eigenaars van het openbaar domein: Stad Brussel, Brussel Mobiliteit; Eigenaars van de gebouwen: Lakense Haard, Befimmo, Whitewood
Doelgroepen	197 sociale woningen (Lakense Haard) + de Zin-gebouwen (The Standard Hotel, Vlaamse Overheid, co-living), Pole Star en North Light (kantoren van Europese agentschappen)

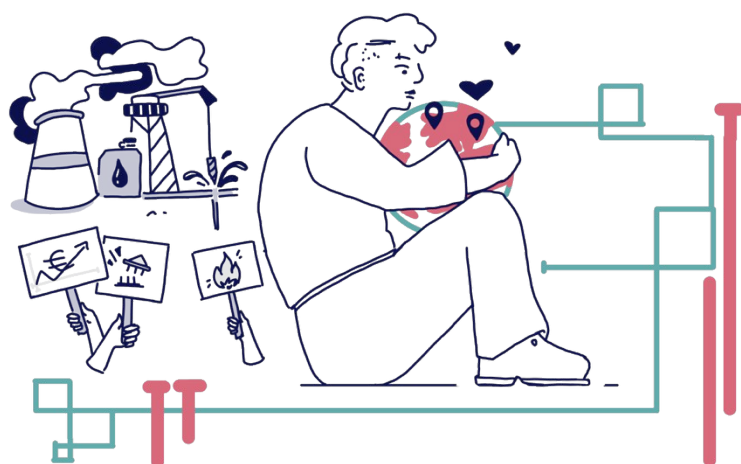
Be.SHARE, een Brusselse en Europese ambitie

De ochtend, ingeleid door **Barbara DEWULF** (Adjunct-Directrice-generaal, Leefmilieu Brussel) en geleid door **Antoine CRAHAY** (één van de initiatiefnemers van het project in de hoedanigheid van facilitator Duurzame Wijken/CityTools), begint met toespraken van politieke vertegenwoordigers van het Gewest en de Stad. **Staatssecretaris Audrey HENRY, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Openbare Netheid en Energie**, geeft het 'officiële startschot' en schetst de uitdaging: de energieprijzen onder controle houden door gebruik te maken van lokale bronnen, de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen doorbreken en de sociale en economische veerkracht van het grondgebied versterken. **Philippe CLOSE, Burgemeester van de stad Brussel** – op het grondgebied waar het warmtenet zal worden geïnstalleerd – herinnert eraan dat Be.SHARE beantwoordt aan de drie pijlers van duurzaamheid – sociaal, economisch en ecologisch – en zich met name richt op de 'vergeten groep van het klimaat', zoals bijvoorbeeld de bewoners van de Lakense Haard.

Op Europees niveau integreert **Kadri UUSTAL (Europese Commissie – DG Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling, hoofd van de eenheid 'Cities, Communities, People')** Be.SHARE volledig in het Europese programma van de Unie voor steden (EU Agenda for Cities): "Dit project voldoet aan alle criteria – inclusie, veiligheid, klimaat en energie, internationale samenwerking, toegankelijke en duurzame woningen. Bovendien zijn steden niet alleen begunstigden: ze zijn ook strategische partners bij het ontwerpen en uitvoeren van Europees beleid." **Claire ROUMET (Energy Cities)** kadert deze uitdaging binnen de context van herhaaldelijke energiecrises en roept op tot een ommezwaai: lokale energie tot de ruggengraat van ons grondgebied maken; en lokale en regionale energie-infrastructuur beschouwen als een integraal onderdeel van het Europese energiesysteem.

Na deze sprekers volgen **twee sessies met presentaties en paneldiscussies**: de ene is strategisch van aard en biedt het woord aan vertegenwoordigers van de Brusselse partners; de andere brengt de operationele managers van diezelfde partners bijeen (zie de dia's van de ochtendsessie voor meer details).

De ochtend wordt afgesloten met **Ans PERSOONS, Staatssecretaris voor Leefmilieu, Klimaat, Stadsvernieuwing, Erfgoed en het Imago van Brussel**: in het licht van de energie-uitdagingen profileert Brussel zich als een 'stedelijk laboratorium in het hart van Europa', waar diversiteit en complexiteit troeven worden voor de transitie. Be.SHARE is een project rond delen: het delen van energie op wijkniveau, maar ook het delen van ervaringen.

"Homegrown energy – energie die we zelf opwekken, hier in onze eigen buurt – is het enige wat zeker is in de huidige onzekere tijden."

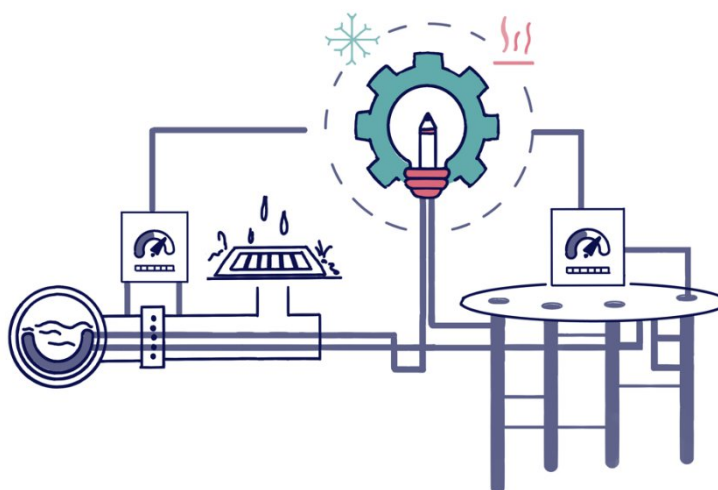
— Claire ROUMET, Energy Cities

Hoe werkt Be.SHARE concreet?

➤ Een warmte- en koudenet

De presentatie van het project wordt verzorgd door **Vincent VANDERNOOT** (Leefmilieu Brussel, projectleider Be.SHARE). Het systeem is gebaseerd op **een warmte- en koudenet van de 5^e generatie, met lage temperaturen** (Sibelga – KARNO). Concreet circuleren een warmwater- en een koudwatercircuit onder de wegen en verbinden ze de gebouwen met elkaar. Elk gebouw is uitgerust met een onderstation (water-waterwarmtepomp) dat de temperatuur van het netwerk aanpast aan de behoeften. Het aanvullende energieverbruik – kantoren overdag, woningen continu – wordt binnen het netwerk gecompenseerd en overschotten worden direct uitgewisseld.

➤ Twee lokale en hernieuwbare energiebronnen

Geothermie (KARNO) — Ongeveer honderd boorputten op 200 meter diepte onder het Maximiliaanpark, waar de temperatuur het hele jaar door constant rond de 15 °C blijft. Elke sonde vangt tot 13.200 W op. De boringen staan gepland tussen juni en oktober 2026, met respect voor de bomen en de inrichting van het toekomstige park.

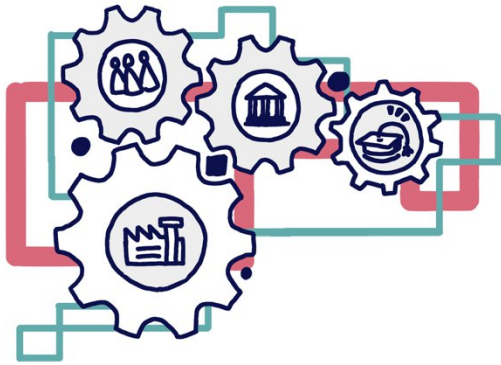
Riothermie (VIVAQUA) — HDPE-buizen (High Density Polyethylene) gevuld met een geleidende vloeistof (VIVAQUA-patent, low-tech en robuuste technologie) worden op de bodem van de rioolcollectoren van de Antwerpsesteenweg geplaatst. Als men bedenkt dat het Brusselse grondgebied beschikt over 18.000 km riolering, begrijpt men het aanzienlijke potentieel voor de ontwikkeling en replicatie van deze 'gratis' hulpbron.

De kernideeën die dit project zo uniek maken

Een stedelijk laboratorium. De Noordwijk, getekend door de mislukkingen van het Manhattan-project uit de jaren 70, wordt een 'living lab' voor de stad van morgen. Hoewel er elders al 5G-netwerken bestaan, zit de innovatie hem in de schaal : de wijk die verschillende gebouwen en functies met elkaar verbindt, en de mix van hernieuwbare energiebronnen (geothermie en riothermie).

Een netwerk door en voor de mensen. De vzw Samenleven begeleidt de 197 woningen van de Lakense Haard: het duo van werksters met een blauwe pet (technisch luik) en een rode pet (menselijk luik) gaat geleidelijk de bewoners tegemoet, via permanenties in de hallen, individuele begeleiding en zelfs de oprichting van een geëngageerde bewonersgroep. Zoals Barbara DEWULF in haar inleiding al aangaf: "Er zal geen transitie zijn zonder de betrokkenheid van iedereen, ook van degenen die het meest kwetsbaar zijn."

'Silo-overschrijdend' bestuur. "Alle technologieën zijn al beschikbaar – de uitdaging zit hem in het bestuur" (KARNO). Met zijn zes partners en vijf belangrijke belanghebbenden (de Stad Brussel, Brussel Mobiliteit, Lakense Haard, Befimmo, Whitewood) plus talrijke gebruikers reikt het project ver buiten de traditionele silo's.

Van het minst nobele een waarde maken. De riolering, die lange tijd naar de achtergrond van de stad was verdrongen, wordt een bron van hernieuwbare en gedeelde energie.

Monitoren en evalueren. De Vrije Universiteit Brussel (VUB), de academische partner die verantwoordelijk is voor de monitoring en evaluatie van het project, stelt de indicatoren vast, meet de voortgang en houdt de partners regelmatig op de hoogte.

Een Europees domino-effect. Brussel wordt een 'koploper' die als inspiratiebron dient voor drie steden die het concept zullen overnemen: Manresa (Spanje), Leeuwarden (Nederland) en Jablonec nad Nisou (Tsjechië).

"Het is meer dan alleen een energie-infrastructuur; het is een netwerk van partners uit de publieke en private sector, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld."

— Barbara DEWULF, Leefmilieu Brussel

En hoe ziet dat er in de praktijk uit?

In de namiddag hebben de deelnemers de site verkend waar het toekomstige netwerk zal worden aangelegd, in de Noordwijk van Brussel, aan de hand van vier haltes: **het tracé van het netwerk** in de openbare ruimte en de werking ervan (Sibelga), **het geothermische veld** in het Maximiliaanpark (KARNO), **de begeleiding** van de 197 woningen van de Lakense Haard (-vzw Samenleven) en **de riolering uitgerust met riothermie** (VIVAQUA).

VIVAQUA

Convivence Samenleven

Gemeente Leeuwarden